

משאית מהמשק, הנהג המוכר לנו שאל, אם רוצים הסעה, הוא ממילא בדרך לטבריה. נני עלתה על המשאית, אני אף לא התלוויתי אליה - בלאו הכי יישאר עוד הרבה זמן... כעבור שעה חיפש אותי הנהג: בהגיעם לבית החולים, נלקחה נני מיד לחדר הלידה וכעבור זקות בישרו לנהג, שהיא ילדה בן, 3.200 ק"ג. גם הפעם זה יום ששי אחה"צ ואין אפשרות להגיע לטבריה. מצאתי גלויה והודעתי למשפחה בגרעם על האירוע. זרקתי את הגלויה לתיבת הדואר שליד חדר המזכירות. רק למחרת נזכרתי, ששכחתי לכתוב מען וכתובת השולח, לכן ספק אם ההודעה אי פעם הגיעה ליעדה.

למחרת, בשבת, תפסתי טרמפ והגעתי לבית החולים בטבריה. שם קבלו אותי בתופים ובמצלתיים: אילן היה לתינוק השנה בבית חולים שווייצרי; בעל שיער ארוך בלונדיני בהיר, צבע שמחלקת היולדות בעיר המזרחית הזו עוד לא זכתה בו. האחיות רקדו אתו דרך כל הקומות והמחלקות. ושוב נכונה לנו הפתעת ה-djavu, הופעתה של גבי פולה בן-גוריון, עם שטף המלים וד"שים לותיקי אשדות-יעקב. כפי הנראה, חודש נובמבר היה עבורה החודש המיועד לבית החולים בטבריה. לא בררתי מה בשאר חודשי השנה.

אילן צורף למחלקת תינוקות תחת שרביטה של מטפלת מבוגרת, מרי שמה, ששמרה בקנאות על מעמדה בהירארכיית המטפלות. כעבור שבוע הודיעו לנו, שאילן נמול, בידי רופאנו וחברנו ד"ר סקלס, שנהג לבצע את המילה במסגרת ביקוריו השגרתיים במחלקות התינוקות. כמי שדגל (הזכרתי את זה כבר) באי קיום האמהות בכל הנוגע לטיפול בתינוקות, הוא קרא לזה "השיטה הלא מכאיבה" (לאס). הוא נהג לנחם את האמהות באומרו: "עשיתי לבנך ברית - כל ידידותיו ילקקו פעם את אצבעותיהן". הדעות היו חלוקות באשר לברית האוטומטית. היו חברים שהיו רוצים להשיק כוסית בהזדמנות זו, אך רוב האמהות לא התרגשו במיוחד מהאירוע.

במקרה אחד ניסה אב לערער על עצם ביצוע המילה. ומעשה שהיה כך היה: בין החברים שהתקבלו למשק בשנתיים האחרונות היה זוג הורים לשתי בנות, בגיל קרוב לארבעים. היא גנתת והוא מורה תיכון. תל-אביבים לשעבר, שמצאו את דרכם לקבוץ מעבר לגיל ההגשמה המקובל - ונימוקיהם עמם. אציגם כשמואל ורבקה. שמואל היה איש משכיל, הוגה דעות שנתן דעתו בדברים שברומו של עולם ולאחר חקירה ממושכת הגיע למסקנה, שהמילה היא בעוכריו של העם היהודי. חיתוך הערלה במקום בו נפגשים העצבים העדינים והרגישים ביותר, הוא הגורם לרגשי הנחיתות בעם היהודי. יש לעקור מנהג זה מן השורש והוא, שמואל, אם פעם יוולד לו בן, לא יסכים שימולו אותו. רבקה שתקה, לא חשבה שעניין זה יהיה אקטואלי בעתיד הנראה לעין. אך שמואל הפיץ את תורתו ברבים ודיבר על כך עם אחד שהיה מוכן להקשיב. כל העניין יכול היה להישאר בגדר קוריוז לולא הגורל, שהכין לשמואל תעלול והעמידו למבחן חייו.

רבקה הרתה. במשק החלו התערבויות מה עשוי לקרות אם תלד בן. כשנודע על לידת הבן, לא היה קץ לניחושים על התפתחויות אפשריות בנדון. אלא שכעבור שבוע הכל נגמר בקול דממה דקה: הילד נימול באחד הסיבובים של ד"ר סקלס; מצד הזוג רבקה ושמואל אי אפשר היה לקבל תגובה. מה קרה? פשוט מאוד. ועדת החינוך של המשק הזמינה את שמואל לדיון בסוגיה והודיעה לו חד-משמעית: אין אנו מתערבים בעניינים שנוגעים להשקפת העולם שלך. אך אם אתה רוצה, שבנך יגדל בבתי הילדים שלנו, וכחבר המשק אין לך דרך אחרת, בנך חייב במילה, אחרת לא נוכל לקולטו בקבוצת הילדים. אם אינך מסכים - עליך לעזוב את הקבוץ. חד וחלק. מאחר ולזוג לא נותר חופש בחירה בין הקבוץ לעיר, האידיאולוגיה נסוגה בפני האילוץ הכלכלי ומפעל חיים של מחקר רעיוני הלך לטמיון - *Hic transit gloria mundi*.

לא כל חברי המשק ראו בלידת ילד ראשון להורים, ובלידות בהמשך, התפתחות טבעית ורצויה לפיתוח המשק בעתיד. המחנה הלא מבוטל של רווקים ורווקות במשק ראה בכל לידה מעמסה נוספת בלתי מוצדקת על שכמי הרווק. הרווק הוא הכוח המניע את גלגלי הייצור וממלא את ענפי השרות במשק הקיבוצי. בלעדיו לא היה מתאפשר סידור עבודה תקין ואף תוכנית משקית לא תהייה בת ביצוע. להשקפה זו ניתן ביטוי בכל הזדמנות בהתאם לאופי המתבטא - בנימה שבין הומור קל ולעג לבין בנימין רדצ'בסקי